

Ринейська Л.С.

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та маркетингу
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Ключові слова: інноваційний розвиток сільського господарства, органічне виробництво, органічна продукція

Key words: innovative development of agriculture, organic farming, organic products

Одним із важливих напрямів інноваційного розвитку сучасної міжнародної економіки є формування органічного сільського господарства. Питання розвитку органічного сільського господарства, виробництва органічної продукції сьогодні є актуальними, тому привернуло до себе увагу багатьох вчених, а саме: В.М. Андрущенко, С.Я. Ковальчука, Л.В. Муляра, В. Степанова, В. Артиша, К. Харичкова та інших. Зважаючи на важливість теми, її дослідження має велике наукове і практичне значення.

З офіційної точки зору завдання органічного землеробства (organic farming) – це виробництво екологічно чистої сільськогосподарської продукції без застосування агрохімічних засобів, генномодифікованих організмів, та з мінімальною обробкою ґрунту [1, с. 56].

Ідея органічного сільського господарства виникло у першій половині ХХ ст. завдяки Рудольфу Штайнеру, як відповідь на початок використання у 1920-х – 1930-х роках синтетичних добрив та пестицидів. З'явилося кілька різних методів щодо підтримки родючості ґрунтів та живлення рослин. Одним особливим видом стало біодинамічне сільське господарство, яке

ґрунтується на вченні Рудольфа Штайнера. Перші міжнародні правила «Базові стандарти», які були гармонізовані Міжнародною Федерацією органічних сільськогосподарських рухів, були видані у 1983 р. Ці Базові стандарти визначали в узагальненій формі мінімальні вимоги до органічного сільського господарства [2, с. 63].

У 1991 р. Європейська Рада міністрів прийняла Сільськогосподарський регламент № 2092/91 про органічне землеробство і відповідне маркування сільськогосподарської продукції і продукції харчування. Введення цих правил було частиною реформи Спільної сільськогосподарської політики ЄС (Common Agricultural Policy), після чого органічне сільське господарство отримало офіційне визнання. Важливість цього регламенту полягала у тому, що він створив загальні стандарти для всього ЄС, а також сприяв довірі споживачів, які стали купувати екологічно чисті продукти з інших держав-членів ЄС з упевненістю, що вони зроблені за офіційними стандартами [1, с. 56, 61]. У США, Канаді, Японії, Австралії та інших розвинених країнах законодавство у галузі органічного сільського господарства у цілому ідентично європейському.

Формування законодавчої бази організації органічного землеробства значною мірою сприяло його активному розвитку в усьому світі. Площі, зайняті під органічне землеробство збільшилися з 11 млн. га у 1999 р. до 35,2 млн. га у 2008 р. (тобто у 3,5 рази). Внаслідок подальшого розвитку органічного землеробства у 2011 р. найбільший приріст площ органічного землеробства продемонстрували країни: Китай – 510 тис. га, Індія – 304,3 тис. га, Іспанія – 165,2 тис. га, Канада – 137,5 тис. га, Франція – 129,7 тис. га, Польща – 87, 4 тис. га, Туреччина – 58,8 тис. га [3]

В результаті розвитку органічного землеробства – відсоток продажів виробленої органічної продукції у загальному обсязі всіх харчових продуктів у США становив приблизно 3 – 4% , або майже 21 – 25 млрд. дол., приблизно стільки ж у Європейському Союзі, а світові продажі склали – майже 50 млрд.

дол. Отже, переважна більшість органічної продукції виробляється і споживається у країнах з розвинутою економікою [4]. За прогнозами експертів, обсяги світового ринку екологічно чистих продуктів харчування можуть сягнути у 2020 році до 200 – 250 млрд. дол. США [2, с. 60].

В Україні – традиційній житниці Європи – також розвивається органічне сільське господарство. За даними IFOAM в Україні налічується близько 295 тис. га земель, на яких вирощується саме органічна продукція. Із них українським сертифікаційним органом ТОВ «Органік Стандарт» сертифіковано 56,8 тис. га [1, с. 60-61]. Зважаючи на стратегію інтеграції України у світовий економічний простір, її економістам доцільно досліджувати позитивний досвід країн світу щодо виробництва органічної продукції та впроваджувати його в Україні з урахуванням умов розвитку вітчизняного виробництва.

Список використаної літератури

1. Андрущенко В.М. Світовий досвід переходу від традиційного до органічного агровиробництва та можливості його застосування в Україні // Агросвіт. – 2015. – № 7. – С. 55 – 61.
2. Ковальчук С.Я., Муляр Л.В. Сталий розвиток світової економіки: роль органічного виробництва // Агросвіт. – 2014. – № 23. – С. 61 – 66.
3. The World of Organic Agriculture 2013: Key Indicators and Leading Countries/FiBL & IFOAM (2013) Available at <http://www.organic-world.net/fileadmin/documents/yearbook/2013/web-fibl-ifoam-2013-25-34.pdf>
4. Beate Huber. The World of Organic Agriculture: Regulations and Certification Emerging Trends 2013/Research Institute of Organic Agriculture// Available at <http://orgprints.org/22324/7/Huber-2013-standards.pdf>